

De kraanvogel gedijt in de Peel vanwege de achtergebleven maiskorrels op velden. FOTO MARIJKE VAES

GROOTE PEEL

Hoe de kraanvogel de meeuw vervangt

Duizenden meeuwen zaten er in de jaren tachtig in de Groote Peel bij Ospel. Ze zijn bijna verdwenen. De vogelliefhebbers zien er, tot hun grote vreugde, kraanvogels voor terug.

OSPEL/MEIJEL
DOOR PAUL BOTS

Wie in de jaren tachtig het Nationaal Park de Groote Peel in liep, zag en hoorde overal kokmeeuwen. Er zaten in 1983 maar liefst 8300 broedparen. Om verdere toename te beperken, trokken medewerkers van Staatsbosbeheer het gebied in om eieren te schudden, zodat die niet uit zouden komen.

Hoe anders is het nu, vertelt oud-boswachter Piet Zeegers tijdens de eerste 'ecotop' die zaterdag in de Peel werd gehouden. Slechts negentien broedparen van de kokmeeuw zijn er dit jaar geteld. Die afname komt niet helemaal op het conto van de 'eierschudders'. Sterker nog, volgens Zeegers spelen andere factoren een veel grotere rol. De belangrijkste: de open stortplaatsen in de buurt zijn verdwenen. Meeuwen zijn dol op rommel, en de verre omtrek is juist een stuk schoner geworden.

Beveiliging

Dat is goed nieuws voor de vogelliefhebbers die eigenlijk niet zo

van meeuwen houden. De uitwerpselen van de dieren zorgden voor teveel voedingsstoffen in het Peelgebied. Maar er is ook een nadeel, vertelt Ton Lenders die de ecotop in Ospel leidt. De geoorde fuut is een vogel die meelifte op het succes van de kokmeeuw. Doordat meeuwen hun nesten fel verdedigen, zat de geoorde fuut ook veilig. Nu de meeuw weg is, is die beveiliging ook verdwenen. Een theorie die Zeegers overigens maar deels onderschrijft.

Verfoeid

Dat de natuur in de Peel nauw is verbonden met de omgeving, is wel duidelijk. En dat heeft soms vreemde effecten. Maisvelden, door vrijwel alle natuurliefheb-

Vestigen

Er zijn tekenen dat de kraanvogel zich ook in De Peel wil vestigen. De dieren baltsen en vorig jaar waren er zelfs twee nesten.

bers verfoeid, spelen een belangrijke rol in de terugkeer van de geliefde kraanvogel.

De stoppelvelden vol resten van de net geoogste mais vormen de perfecte tussenstop voor kraanvogels tijdens hun jaarlijkse trek vanuit de broedgebieden. Nu die gebieden in Scandinavië en Duitsland te druk worden, lijkt het erop dat de kraanvogel zich ook in De Peel wil vestigen. De eerste signalen zijn er al, vertelt Thijs Loven van Vogelwerkgroep Nederweert. Hij ziet baltsgedrag bij de dieren. Vorig jaar waren er zelfs twee nesten waarvan onduidelijk is of er ook jongen uit zijn voortgekomen.

Sproei-installaties

Patrijzen profiteren van de combinatie droogte en mais, vertelt onderzoeker Willem Maris. Doordat boeren met sproei-installaties sporen trekken door maisvelden, ontstaat een combinatie van beschutting en open gedeelten die de patrijzen wel kan bekoren.

Voor dagvoorzitter Lenders is het glashelder. De strijd tussen natuur en landbouw is niet zwart-wit. Beide werelden kunnen, als ze een beetje rekening met elkaar houden, goed samen.